

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

**ONUR ÜNLÜ FİLMLERİNDE GERÇEKÜSTÜ ANLATI
VE ‘SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ’ ÖRNEĞİ**

(Belgesel Film)

(Yüksek Lisans Tez Raporu)

Hazırlayan:
Hakan YILMAZ

İSTANBUL, 2017

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

**ONUR ÜNLÜ FİMLERİNDE GERÇEKÜSTÜ ANLATI
VE “SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ” ÖRNEĞİ**

(Belgesel Film)

(Yüksek Lisans Tez Raporu)

Hazırlayan:

Hakan YILMAZ

Öğrenci No:

110770023

Danışman:

Prof. Burak BUYAN

İSTANBUL, 2017

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “ONUR ÜNLÜ FİMLERİNDE GERÇEKÜSTÜ ANLATI VE “SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ” ÖRNEĞİ (Belgesel Film) ” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullandıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım 29 /06 /2017

Hakan YILMAZ

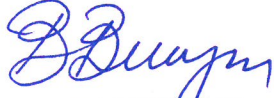

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

13.07.2017

Enstitümüz *Sinema-Tv*, Anabilim Dalı *Sinema-Tv* Programı yüksek lisans öğrencilerinden 110770023 numaralı *Hakan YILMAZ*'ın "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "*Onur Ünlü Filmlerinde Gerçeküstü Anlatı ve "Sen Aydınlatırsın Geceyi" Örneği*" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 04.07.2017 tarih ve 2017/25 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (5.a) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında ~~oyçokluğu/oybirliği~~ ile *Kabul/Red veya Düzeltme* kararı verilmiştir.

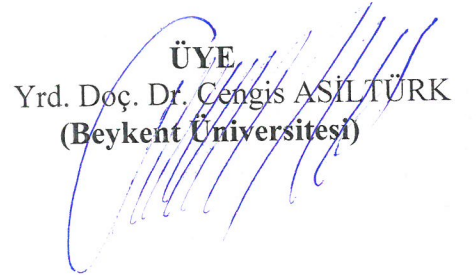
İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
Prof. Burak BUYAN
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Doç. Celal Oktay YALIN
(Maltepe Üniversitesi)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Cengiz ASILTÜRK
(Beykent Üniversitesi)

Adı Soyadı : Hakan YILMAZ
Danışman : Prof. Burak BUYAN
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2017
Alanı : Sinema-Tv
Anahtar Kelimeler : Onur Ünlü, Sinema, Gerçeküstü.

ÖZ

ONUR ÜNLÜ FİLMLERİNDE GERÇEKÜSTÜ ANLATI VE ‘SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ’ ÖRNEĞİ

(Belgesel Film)

Türk Sinemasının ilk yıllarından günümüze pek çok yönetmen gerçeküstücü anlatıya filmlerinde yer vermiştir. Onur Ünlü, günümüz Türk Sinemasının genç kuşak yönetmenleri arasında yer almaktadır. Filmlerinde gerçeküstü anlatıma yer veren Onur Ünlü, Türk Sinemasının kısıtlı tür çeşitliliği içinde kendine özel bir yer edinmeyi başarmıştır.

Bu belgesel çalışması, Onur Ünlü'nün gerçeküstü anlatım diline yaklaşımını ve ‘Sen Aydınlatırsın Geceyi’ filminde yer alan gerçeküstü anlatımın incelenmesini kapsamaktadır.

Gerçeküstü sanat akımının nasıl ortaya çıktığı ve tarihi sürecinin açıklanmasının ardından Onur Ünlü'nün bu akımla ilgili görüşleri, kendini tanımlaması ve gerçeküstücü anlatımı Sen Aydınlatırsın Geceyi filminde nasıl uyguladığı incelenmiştir.

Name and Surname : Hakan YILMAZ
Supervisor : Prof. Burak BUYAN
Degree and Date : Master's Degree / 2017
Major : Cinema-Tv
Key Words : Onur Ünlü, Movie,Surreal.

ABSTRACT

SURREAL STORYTELLING IN ONUR UNLU FILMS AND THE MOVIE ‘THOU GILD’ST THE EVEN’ EXAMPLE

(Documentary Film)

Many directors have use surreal storytelling from early years of Turkish Cinema till present. Onur Unlu is one of the young generation director of modern Turkish Cinema. Onur Unlu, who narrates surreal storytelling at his movies, finds a special place amongst Turkish Cinema's limited genres.

This documentary includes Onur Unlu's approach to surreal storytelling and analyze of surreal factors over his movie 'Thou Gildst the Even'.

After the explanation of Surreal Art's emerge,definition and historical process; Onur Unlu's self definition, thoughts about this genre and his way of surreal storytelling over the movie 'Thou Gildst the Even' will be examined.

ÖNSÖZ

Lisans eğitimim süresince insan bilincinin sınırları ve gerçeklik algısıyla yakından ilgilenen gerçeküstücülük, büyülu gerçekçilik ve bilinç akışı ile yakından ilgilenmeyi ve üzerine çalışma yapmayı istemiştim. Yüksek lisans eğitimim sürecinde bu sanat akımları ile daha fazla ilgilenme fırsatı buldum.

Onur Ünlü sineması, üzerine daha önce pek çok akademik çalışma yapılmış ciddi bir araştırma sahası. Onur Ünlü avangart tanımı içinde yer alabilecek filmlerinde gerçeküstücü anlatıma sıklıkla yer vermiştir. "Sen Aydınlatırsın Geceyi" filmi gerçeküstü yaklaşımı görebileğemiz iyi bir örnek ve güncel bir bakış açısı sunmuştur. Bu nedenle çalışmamı bu film üzerinde yoğunlaştırmayı düşündüm.

Çalışmaya başladıktan kısa bir süre sonra gerçeküstücülüğün insan zihnini zorlayan anlatım dilini çözümlemeye çalışırken tam bir kavram karmaşası içinde kaldım. Sonrasında Onur Ünlü ile gerçekleştirdiğim söyleşi, zihnimin içine saçılmış bilgi ve anlam kırıntılarının bir bütüne evrilmesini sağladı. Sonrasında tüm gayretimle bu değeri söyleşiye belgeselin diğeri bileşenleri içinde konumlandırmaya çalıştım.

Yaşadığımız dünyaya bir anlam katmaya çalışan, iyi niyetiyle, dünya ile kurduğu irtibatla, iyi olduğunu düşündüğu şeyleri başka insanlarla paylaşarak, belki çaresiz bir şekilde yazdığı yaptığı şeylerle, dünyanın daha iyi bir yer haline geleceğine inanan ve bu yaklaşımını romantik bulan iyi insan, değeri şair, yazar ve yönetmen Onur Ünlü'ye sonuz teşekkürlerimi iletmek isterim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖZ	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
1. GİRİŞ	1
1.1. Amaç	1
1.2. Kapsam.....	1
1.3. Yöntem.....	2
2. GERÇEKÜSTÜCÜ SANAT AKIMI	3
2.1. Dadaizm	3
2.2. Gerçeküstücülük.....	4
2.3. Büyülü Gerçekçilik	5
2.4. Gerçeküstü Sinema.....	5
3. ONUR ÜNLÜ SİNEMASINDA GERÇEKÜSTÜCÜLÜK	8
3.1. Onur Ünlü Biyografisi.....	8
3.2. Onur Ünlü Filmografisi.....	8
3.3. Onur Ünlü Sineması	10
4. SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ FİLMİ ÇÖZÜMLEMESİ	11
4.1. Filmin Kısa Öyküsü	11
4.2. Belgesel Röportajları.....	11
5. RÖPORTAJ SORULARI	16
6. BELGESEL FİLM	17
6.1. Yapım Öncesi Aşaması	17
6.2. Yapım Aşaması	18
6.3. Yapım Sonrası Aşaması	19
7.DEĞERLENDİRME	21
KAYNAKÇA	22

1. GİRİŞ

1.1. Amaç

Bu çalışma, Onur Ünlü'nün "Sen Aydınlatırsın Geceyi" filmini oluşturan temel araçları gerçeküstüçülük bağlamında inceleyerek, ulaştığı sonuçları belgesel formatında sunmaktadır.

Çalışmanın amacı, gerçeküstücü yaklaşımın Türk Sinemasındaki güncel örneklerinden biri olan " Sen Aydınlatırsın Geceyi" filmini değerlendirmek ve analiz etmektir. Filmin senaristi ve yönetmeni Onur Ünlü ve filmin bazı ekip üyelerinin bakış açısı ile reji, kamera, ışık, mekan, oyunculuk ve efekt alanlarında ayrı ayrı değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Değerlendirme sonucunda elde edilen bilgiler ışığında "Sen Aydınlatırsın Geceyi" filminin yönetmeni Onur Ünlü, görüntü yönetmeni Vedat Özdemir, VFX Supervisor Seçkin Özalp ve oyuncu Ayşenil Şamlıoğlu ile röportajlar gerçekleştirilmiştir.

Yapılan belgesel ile günümüz sineması içinden gerçeküstü anlatıma güncel bir bakış açısının belgelenmesi hedeflenmiştir.

1.2. Kapsam

Çalışmanın kapsamı Onur Ünlü'nün "Sen Aydınlatırsın Geceyi" aldı filminden yola çıkarak gerçeküstü anlatım çevresinde gelişmektedir. Gerçeküstü anlatımın nasıl ortaya çıktığı ve sonrasındaki etkileri incelenmiştir. Filmin senaristi ve yönetmeni Onur Ünlü'nün gerçeküstü anlatım ile kurduğu ilişki ve bu ilişkinin film diline yansımaları çalışmanın kapsamı içinde değerlendirilmiştir.

Film ekibinden görüntü yönetmeni ile yapılan söyleşide, gerçeküstü anlatımın atmosferi oluştururken tercihleri nasıl etkilediği değerlendirilmiştir. Gerçeküstü karakterlerin içinde yer aldığı doğal mekan kullanımı, kamera ve ışık kullanım

teknikinde yol açtığı farklılıklar ve farklılıkların gerçeküstü anlatımı nasıl etkilediği değerlendirilmiştir.

Filmin VFX Supervisor sorumlusu ile yapılan söyleşide film dili ile efekt uygulaması arasındaki teknik ilişki değerlendirilmiştir. Doğal mekan kullanımı, durağan kamera ve aksiyondan uzak drama içinde VFX planlama ve uygulamasındaki zorluklar dile getirilmiştir.

Son olarak filmin oyuncusu ile yapılan söyleşide gerçeküstü karakterlerin yer aldığı bir filmde oyunculuk deneyimi, senaryo metninin oyuncuyu nasıl pozitif yönlendirebilecek olduğu ve oyuncunun oynayacağı karakterle kuracağı ilişkide senaryo metninin rolü değerlendirilmiştir.

1.3. Yöntem

Onur Ünlü filmleri izlendi ve gerçeküstü anlatımın nasıl kullanıldığı gözlemlendi. Sonrasında konu hakkında yazılmış akademik tez ve kitaplar belirlendi ve bir literatür taraması yapıldı.

"Sen Aydınlatırsın Geceyi" filmi pek çok kez farklı açılardan değerlendirilmek üzere izlendi ve yönetmen, senarist, görüntü yönetmeni, VFX Supervisor ve oyunculuk bakımından teknik tercihler belirlendi. Belirlenen tercihlerin daha sonra Onur Ünlü ve film ekibi ile yapılacak röportajlarda sorulacak sorular için bir kaynağa dönüşmesi sağlandı.

Yapılacak röportajlar için ön çalışma tamamlandığında çekim planlaması yapıldı. Her bir röportajın çekim mekanı ve koşulları belirlendi. Düşüncelerin rahat bir dille ifade edilebilmesi için soru-cevap röportaj tekniği yerine sohbet dili üzerinden röportajlar gerçekleştirildi.

Kurgu aşamasında anlatımı desteklemesi için dış ses kullanıldı. Pek çok arşiv görüntüsü ve fotoğraf belgesel içinde yer aldı. "Sen Aydınlatırsın Geceyi" filminden ilgili sahneler, kamera arkası görüntüleri belgesel konusunu desteklemek ve ritmi oluşturmak için kullanıldı.

2. GERÇEKÜSTÜCÜ SANAT AKIMI

2.1. Dadaizm

Dadaizm, Birinci Dünya Savaşına dek ortaya çıkmış tüm "sanat"a karşı, hemen sonraki süreçte ortaya çıkmış, 1916'dan 1966'ya kadar etkisini sürdürmüş bir "karşı sanat" anlayışını içerir. "Zürih Dada", Berlin Dada", Hannover Dada", "Köln Dada", "New York Dada" ve " Paris Dada" olmak üzere etkinlik merkezlerini oluşturmuştur.¹

Dadaist sanatçılar sanat konusunda oldukça eleştireldi. Yüksek sanatı üreten toplum aynı zamanda Birinci Dünya Savaşına sebep olmuştu. Dadaistler dolaylı bile olsa sanatın da suçlu olduğunu düşünüyordu. Sanat, toplumun dünyayı olduğundan daha güzel bir yer olarak görmesini sağladığı için insanları aptal yerine koyuyordu. Dadaistler bu yüzden geleneksel sanatı reddetmiştir.

Dada Zürich'le karnavallaşmaya uğramış, Berlin'de medya kültürüyle tanışmış, Köln Dada'da mikrokozmetik bir algılamayla fantastik ve biyoteknik bir boyut kazanmıştır. Hannover'de nostaljik formlara ulaşmış ve bunları değişik boyutlarda değerlendirmiştir. New York'ta Modern totemlere dönüşmüş, insan psikolojisinin değişik yorumlarına yönelmiştir. Paris'te ise daha edebi ve tiyatral boyutlarla tanışmıştır.²

Dadacılar alışılmışın dışında yapıtlar yaparak toplumu şaşırtmak ve sarsmak istiyorlardı. Klasik sanat anlayışı, alışılmış estetik biçim ve burjuvanın değerlerine saldırıyorlardı.

Jean Arp, Richard Hülsenbeck, Tristan Tzara, Jacques Magnifico, Marcel Janco ve Emmy Hennings'in aralarında bulunduğu bir grup genç sanatçı tarafından açıklanan Dada bildirisi 1922 sonrasında etkinliğini yitirmeye başladı ve Dadaistler gerçeküstücük akımına yönelmeye başlamışlardır.

¹ Özkan Eroğlu, Dada, (1.Baskı), Tekhne Yayınları, İstanbul, Nisan 2014, s 15.

² Özkan Eroğlu, Dada, (1.Baskı), Tekhne Yayınları, İstanbul, Nisan 2014, s 7.

2.2. Gerçeküstücülük

Gerçeküstücülük, 1924'te Dadaizmin etkisi altında "*Manifesto du Surrealisme*"i (Sürrealizm Manifestosu) hazırlayan şair Andre Breton tarafından Freud'un psikanalizlerine dayanılarak oluşturulmuş bir sanat akımıdır. Dadaizm ve gerçeküstücülük arasında keskin değil, akışkan bir geçiş olduğu söylenebilir. Bunun sebebi Dadaizm tarafından kullanılmış birçok yıkıcı yöntemin ve tekniğin gerçeküstücüler tarafından yapıcı bir şekilde gerçeküstücü sanatı oluşturan temel malzeme, teknik ve araçlara aktarılmış olmasıdır.³

Dadaizmin ortaya çıktığı yıllarda yaşanan savaşlar ve toplumsal olaylar nedeni ile ciddi bir şok etkisi yaşayan sanatçılar, toplumun sahip olduğu tüm değerlere oldukça tepkiliydiler. Dadaizmin Anarşizm çizgisine kaydığını gören bazı sanatçılar, avangart öncelikleri yeniden oluşturmak için gerçeküstücülüğe yöneldiler.

Gerçeküstücülük, sanatın burjuva toplumundaki konumuna karşı çıktı. Hayat ile sanat arasındaki bağlantıyı dönüştürmek istedi. Hayat pratiği ile sanatı bütünleştirmeyi hedef aldı. Böylece, özgürleşim yolunda tıkanmaları patlatacağını düşündü.⁴ Aklın denetiminden uzak, ahlak kurallarını hiçe sayarak eserler üretmek isteyen gerçeküstücüler, dünyanın dört bir yanında etkili olmuş ve bütün sanat disiplinlerinde kendilerini ifade etme yollarını denemişlerdir.

Gerçeküstücülük edebi bir akım olarak başladı. 1920'lere gelinirken, görsel sanatlarla uğraşan sanatçılar, özellikle de ressamlar, "boyama şiir sanatı" fikrinin cazibesine kapılarak akımın yörüngesine girmeye başladı. 1920'lerin sonlarında son derece önemli iki film yapıldı: *Un Chien Andalou* (Endülüs Köpeği) ve *L'Age d'Or* (Altın Çağ). Her iki film de Paris'e yönelen iki İspanyol'un, Luis Bunuel ve Salvador Dalí'nin yaptığı işbirliğinin ürünleriydi.⁵

³ Can Hakman, SİNEMADA GERÇEKÜSTÜCÜLÜK VE MAN RAY FİMLERİ, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Aralık 2008, s 21.

⁴ Enis Batur, Gerçeküstücülük, (1.Baskı), Gergedan, İstanbul, Eylül 2016, s 298

⁵ David Hopkins, Dada ve Gerçeküstücülük, (1. Baskı), Dost Kitapevi Yayınları, Ankara, Kasım 2006, s 38, 39.

2.3. Büyülü Gerçekçilik

Büyülü gerçekçilik, gerçekçi bir anlatım içinde fantastik öğelerin olağan ele alınması olarak tanımlanabilir. Büyülü gerçekçilik sanatın her alanında yer almakla beraber en etkili olduğu alan edebiyattır.

Büyülü gerçekçilik terimi ilk önce Alman sanat eleştirmeni Franz Roh gerçeküstü bir tabloyu tanımlamak için kullanmıştır. Venezuelalı Arturo Uslar-Pietri bazı Latin Amerikalı yazarların eserlerini büyüülü gerçekçilik altında sınıflandırmıştır. Büyülü gerçekçilik, Latin Amerikan edebiyatının yükselişiyle tüm dünyada kabul gördü. Büyülü gerçekçilik akımının öncüleri arasında Alejo Carpentier, Jorge Luis Borges, Jacques Stephen Alexis, Juan Rulfo, Carlos Fuentes ve Gabriel García Márquez yer almıştır.

Büyülü gerçeklikte mantıksız ve inanılması güç olaylar, doğrulukları sorgulanmaksızın ve herhangi bir açıklamaya yer verilmeden tasvir edilir ve anlatılan öykünün bağlamında oldukları gibi kabul edilir. Büyülü Gerçekçi romanlarda dikkat çeken diğer unsur anlatıcının tutumunun ne gerçeklikten yana ne de olağanüstü olandan yana olmasıdır. Yani bizim anlayacağımız üzere yazarlar tarafsızdır. Onların durduğu noktadan yokluk da varlık kadar gerçektir ve büyü de gerçek kadar değerlidir.⁶

2.4. Gerçeküstü Sinema

20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan gerçeküstücülük, pek çok sanat disiplininde karşılık bulmuştur. Dünyanın dört bit yanından sanatçılar gerçeküstücü anlatıya yönelmiş ve eserler ortaya koymuştur. Gerçeküstücülüğün en etkin kullanıldığı sanat disiplinlerinden bir tanesi olan sinema, henüz ortaya çıkmalı çeyrek yüzyıl olmadan bu akımın ciddi etkileri altında kalmıştır. Sinema ve gerçeküstücülük arasında birbirlerini pekiştiren, geliştiren ve tamamlayan pek çok ortak öge zamanla sanatçılar tarafından keşfedilecektir.

⁶ Işıl Gürez, 'Magical Realism' yani Büyülü Gerçeklik ve Dönüşüm, Yüzyıllık Yalnızlık ve Gölgesizler Üçlemesi, <http://isilgurez.blogspot.com.tr/2012/07/magcal-realism-yani-buyulu-gerceklik-ve.html>, Temmuz 2017.

Gerçeküstü sinemanın öncü isimlerinden olan Luis Bunuel, "Bir Endülüs Köpeği" ve "Altın Çağ" filmleri ile sinemada devrim niteliğinde ilklere imza atmıştır. Burjuva ahlakını eleştiren ve burjuva değerlerinden uzaklaşarak özgürlüğe kavuşulabileceğini söyleyen Luis Bunuel, sinemasında gerçeküstücülüğün tüm özelliklerine yer vermiştir.

Luis Bunuel ve Salvador Dali düşlerden yola çıkarak bir film yapmaya karar verirler. Bunuel, şiirlerini derlemiş olduğu çalışmasının adını filme verir: "*Un Chien Andalou-Bir Endülüs Köpeği*". Film, düşsel kurgu sıralamasıyla üretilmiş saldırgan toplum eleştirisidir. Bunuel ile Dali, tüm anlam bağlantılarını reddederek bir otomatizm deneyini gerçekleştirdikleri bu filmde, bilinçaltından görüntüler ve gerçekçi sorgulamalarla insanlara, "olabilecek en iyi dünyada yaşamadıklarını" vurgular. "Bir Endülüs Köpeği" şok bir sahne ile başlar. Gökyüzünde ince bir bulut, dolunayı sanki ikiye ayırıyormuşçasına ortasından geçer. Bir adam elinde usturayı bir kadının sol göz kapaklarını aralayıp gözü usturayla keser. Bundan sonraki bölümlerde bir trafik kazası, kuyruklu piyanoların üzerinde eşek leşleri ve ırza geçme sahnesi görülür. Şehvetin en coşkulu anında bir elin içinde karınca yuvası görülür, kesik bir el yerde gezinir. Filmin sonunda da uçsuz bucaksız bir çölde göğüslerine kadar kuma gömülü, böcekler tarafından kemirilen iki kör sevgili görülür. Ussal bir bağlantıya yer vermeksizin sıralanan bu görüntüler toplamı gerçek bir şok yaratmıştır.⁷

"Bir Endülüs Köpeği"nden iki yıl sonra Bunuel, "L'Age D'Or-Antın Çağ"ı çekti. Bunuel "Altın Çağ"da, kurulu düzenin nasıl işlediğini uzlaşmasız bir bakışla işler. Film, bir iç çöküşün, yabancılaşmanın, cinsel, törel, dinsel, bozulmaların yani burjuvazinin fosilleşmiş geleneklerine bir başkaldırıydı.⁸

Gerçeküstü sinemanın ilk örneklerinin ortaya çıkışının üzerinden neredeyse bir asır geçmek üzere. Gerçeküstü sanat akımı ortaya çıktığı dönemden neredeyse bir asır sonra bile etkisini kaybetmeden sinemanın her döneminde karşılık bulmuştur.

⁷ Artun Yeres, bir LUIS BUNUEL kitabı, Es Yayınları, İstanbul, Temmuz 2016, s 26.

⁸ Artun Yeres, bir LUIS BUNUEL kitabı, Es Yayınları, İstanbul, Temmuz 2016, s 27.

Sinemanın kült filmlerinden Şarküteri (Delicatessen -1991) 90'ların başında Fransa'da Jean-Pierre Jeunet ve Marc Caro tarafından yapılmış, gerçeküstü sinemanın en iyi örneklerinden biri olarak kabul edilen bir kara komedidir.

Yiyecek kaynaklarının tükendiği, post apokaliptik bir zaman içerisinde geçiyor yk. Büyük bir felaket yaŐanmıŐ gibi bomboŐ gözüken bir sokaktaki apartmanında, yaşayan Kasap Clapet ve kiracıları arasında garip bir ilişki vardır. Giriş katında bir Őarkterisini iŐletmekte olan Clapet yanında çalışması için iÇe aldığı insanları bir süre sonra öldürüyor ve etin kiracılarına satıyor.

Bu gerçeküstü kara komedi; filmin diğer karakterleri de birbirinden renkli ve tuhaf; kaba ve her zaman silahla dolaŐan bir postacı; biri, sürekli baŐarısız ama bir o denli yaratıcı intihar giriŐimlerinde bulunan nazik kocasıyla yaşayan ve mutsuz, aristokrat kiracı kadına aŐık, oyuncak bebekler için “moo kutuları” yapan iki kardeŐ; gerektiğinde kayınvalidesini yem olarak vermekten çekinmeyen satıcı; açgözlü ŐiŐman karısı ve haylaz iki oğulları; apartmanın bodrum katında yaşayan ve salyangoz ve kurbağalarıyla yaşayan ve onlarla beslenen tuhaf ihtiyar...⁹

Şarküteri, gerçeküstü sinemanın tüm anlatı olanaklarını kullanarak kendini ifade ediyor. Gerçeküstücülük ve sinemanın etkileŐimi günümüzde yeni tartıŐma oluŐturmaya ve yeni bakış açıları üretmeye devam etmektedir.

⁹ Reyan Yüksel, Delicatessen {1991; Şarküteri} – Jean-Pierre Jeunet & Marc Caro, <http://www.sanatlog.com/sanat/delicatessen-1991-sarkuteri-jean-pierre-jeunet-marc-caro>, Haziran 2017.

3. ONUR ÜNLÜ SİNEMASINDA GERÇEKÜSTÜCÜLÜK

3.1. Onur Ünlü Biyografisi

Onur Ünlü 1973 yılında İzmit'te doğdu. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi iletişim sanatları bölümünden mezun olduktan sonra Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi iletişim bilimleri anabilim dalında yüksek lisansını tamamladı.

Onur Ünlü 1993-1998 yılları arasında yazdığı şiirleri "Ah Muhsin Ünlü" maslası ile yayınladı. Tüm şiirlerini "Gidiyorum Bu" adlı kitapta topladı.

1999 yılında senaristliğini yaptığı Deli Yürek dizisi ile televizyon kariyerini başlattı. 2006 yılında ilk sinema filmi olan "Polis" in yapımcılığını, yönetmenliğini ve senaristliğini üstlendi. Sonraki yıllarda sinema kariyeri sırasıyla Güneşin Oğlu (2008), Beş Şehir (2009), Celal Tan ve Ailesinin Aşırı Acıklı Hikayesi (2011), Sen Aydınlatırsın Geceyi (2013), İtirazım Var (2014), Kırık Kalpler Bankası (2017) adlı filmle devam etti. Yeni film çalışmalarına aktif olarak devam etmektedir.

Onur Ünlü ayrıca Deli Yürek, Gazi, Leyla ile Mecnun, Şubat, Bende Özledim gibi televizyon dizilerinde yapımcılık, senaristlik ve yönetmenlik yaptı. Son olarak Görünen Adam isimli Youtube dizisinin yönetmen ve senaristliğini yürütmektedir.

3.2. Onur Ünlü Filmografisi

Sinema Filmleri

- Sen Aydınlatırsın Geceyi, 2013, Yönetmen, Senarist
- Celal Tan ve Ailesinin Aşırı Acıklı Hikayesi, 2011, Yönetmen, Senarist
- Beş Şehir, 2009, Yönetmen, Senarist
- Güneşin Oğlu, 2008, Yönetmen, Senarist
- Polis, 2007, Yönetmen, Senarist

- Acı Aşk, 2009, Senarist

- Kalbin Zamanı, 2004, Senarist

Kısa Filmler

- Kısaca Ramazan: Kamil İnsan, 2009, Yönetmen, Senarist

- Tek Ölüm Yetmez, 2012, Yönetmen

TV Dizileri

- Leyla İle Mecnun, 2011, Yönetmen, Genel Yönetmen

- Şubat, 2012, Genel Yönetmen

- Acemi Müezzîn, 2009, Yönetmen

- Nerede Kalmıştık, 2008, Yönetmen

- Gazi, 2008, Senarist

- Büyük Buluşma, 2008, Senarist

- Sırça Köşk, 2006, Senarist

- Körfez Ateşi, 2005, Senarist

- Beşinci Boyut, 2005, Yönetmen, Senarist

- Görünmez Adam, 2004, Senarist

- İstanbul Şahidimdir, 2004, Senarist

3.3. Onur Ünlü Sineması

Türk sineması, 2000 sonrası 70'lerin sonunda girdiği krizden çıkmış gözükmüyordu. Yıllar geçtikçe çekilen film sayısı artmış, izleyici yerli filmlere teveccühünü esirgememişti. Popüler filmleriniz gişede rekor kırıyor, sanat filmlerimiz dünya film festivallerine yelken açıyor, dikkatleri üzerine çekmeyi başarıyordu. Fakat başarı elde edilen bu iki türe sinemamız sıkışıp kaldı. Onur Ünlü bu sıkışık alanda kendine yer açma gayreti içinde olan genç kuşak sinemacılarımızdan.

Onur Ünlü sinemasını popüler sinema ya da sanat sineması içinde değerlendirmek oldukça güçtür. Filmleri bütçelidir, popüler oyuncularla çalışır fakat klasik drama yapısını kullanmaz. Film dili, sanat filmlerinin gerçeğe yakın olma gayretinden uzak inandırıcı olma arzusundadır. Bu sebepten seyirci gerçeküstü olarak kabul edilebilecek pek çok öğeyi benimsemekte güçlük çekmez.

Popüler sinemada kabul görmesi pek olası olmayan uygulamalar Onur Ünlü sinemasında sıkça yer alır. Hikaye yapısı, filmi oluşturan tüm araçların önünde durur. Popüler ama draması güçlü senaryolara onun filmlerinde rastlarız. Popüler ama festival festival dolaşıp ödülleri toplayan yine Onur Ünlü'dür.

Onur Ünlü'nün bu kalıplara sığmaz sinema dünyası izleci için bir çekim merkezi olurken akademi için ise zengin bir araştırma sahasıdır.

4. SEN AYDINLATIRSIN GECEYİ FİLMİ ÇÖZÜMLEMESİ

4.1. Filmin Kısa Öyküsü

Sen Aydınlatırsın Geceyi filminde karakterlerin neredeyse tamamının süper güçlerinin olduğu yalın bir aşk hikâyesi anlatılmaktadır. Cemal, Manisa'nın Akhisar isimli küçük kasabasında babasıyla yaşayan ve kendi berber dükkanlarında çalışan kendi halinde bir adamdır. Cemal'in içine ne olduğunu bilemediği bir sıkıntı vardır. Herkesin birbirini tanıdığı bu küçük kasabada, hayatın olağan akışı içinde sıradan gibi görünen insanların olağanüstü güçleri vardır. Duvarların içinden geçebilen bir yan hakem, eliyle nesnelere oynatabilen bir kadın; zamanı durduran bir kız, bir dev, bir görünmez bir ilkokul öğretmeni... Olağanüstü güçleri ile birer süper kahraman olmayan bu insanlar, hayatın olağan akışı içinde yaşayan sıradan insanlardır.

4.2. Belgesel Röportajları

Onur Ünlü;

Benim derdim en sonunda bir tane köşeye sıkışmış zavallı ne yaptığını bilmeyen ne yapacağını bilmeyen derdi algılayabileceğinden daha büyük olan bir adamın gerçekten acıklı hikayesidir Sen Aydınlatırsın Geceyi. Adamın bir derdi var çok ağır şeyler yaşamış ve çok basit bir soru soruyor dünyaya karşı "*lan bunlar niye başıma geldi. Arkadaş neden benim annem ve kardeşlerim yanarak öldüler. Lan neden ben?*" bu olağanüstü bir durum. Olağan dışı bir durum ve bunu kavrayamıyor ve kopmuş. Filmin içinde anlıyoruz ki aslında zeki çocuk hepsi pekiymiş aslında diyor öğretmeni Anadolu Lisesini kazandı ama gitmedi Bornova Anadolu lisesi... Dağılmış bir hayat var ortada. Şimdi bunu anlatırken adamın durumu nereye kadar altı çizilebilir. Adamın içinde bulunduğu durumun tuhaflığı ne kadar ileri götürülebilir bütünlük bozulmadan. Asıl fikir budur. Yavaş yavaş bir dünya kurarsın çekirdekteki gerçeklik duygusu herkesin anlayabileceği şeydir. Öyle olmalıdır. Bütün eserlerde böyledir. İşte balıkta da form olarak en sonunda bir balık görürüz. O meşhur *Keman Çalan Kadın* resminde yine Picasso'nun en sonunda bir keman vardır. Kemanın bize keman olduğunu belirtecek böyle bir yuvarlak, üç tane çizgi, oval kenarlar falan öyle bir form en sonda kalır. Ne kadar dağılırsa dağılsın sanatçı

en sonunda dışarıdaki gerçeklikle mutlaka en ufak da olsa bir irtibat bırakır ve onu bozar.

Hastalıktan dolayı tedavi görürken evde iki üç ay evden dışarı çok fazla çıkamadığım bir zamanda yazdım bitirdim senaryoyu. Hasta hasta oralarda gezerken mekanları falan belirledim. Zaten ev benim babaannemin evi. Çocukluğumda uzun sürelerim geçti orda. Cemal karakterinin evi ve hani oradaki benim ruh durumum oradaki kasvet birleşti ve filmin baya işine yaradı diye tahmin ediyorum. Bir de filmi siyah beyaz çekeceğimizi biliyorduk zaten o gözle de gezdim ben.

Şimdi denim ki aslında *Celal Tan*'daki kamera hareketi gibi bir şey bu şöyle ki; Herkes siyah beyaz film çekmek ister, bu film çok uygundu buna. Zaten planladığım bir şeydi siyah beyaz film yapmak. Bu film duygusu uygundu. O iki fikri birleştirdik. bir de daha önce defalarca söyledim efektlerin falan da daha bizim dilimizle yemesini sağladı. Teknik olarak da işimize gelecekti.

Seçkin Özalp;

Bizim avantajımıza olan kısımlar vardı filmde. Siyah beyaz olması mesela aslında çoğunlukla işimize geldi. Bir çok şeyi fake edebildik, kapatabildik. Ben VFX'çiyim. Visual FX uğraştığım alan bu. Hepimizin sürekli kaygıları var çünkü bizim en büyük derdimiz gerçekçilik yani bir insanı yaptığın işte gerçekte olmayan ama -mış gibi gösterebileceğin ve gerçek gibi yapmakla sürekli sorumlu hissediyorsun kendini. Daha iyi olmalı daha gerçekçi olmalı. Bunların yolunu arıyorsun.

Sen Aydınlatırsın Geceyi filminin içerisinde hiç beklemediğim bir bombardıman. Bir sürü karakter var ve hepsinin farklı güçleri var. Onur abi çalışmaya başladıkça bizi rahatlattı. Çünkü onun söylediği gibi aslında gerçekçi olması değil mesele inandırıcı olması.

Duvardan geçme sahnesi özellikle. Bir action sahnesi değil. Adamın kasabada motorunun anahtarlarını unutup duvarın içinden geçip anahtarlarını tekrar geri alıp geldiği bir sahne. Yani bir Hollywood filminin action sahnesi değil. Niye durup dururken doğal bir şekilde, sabit bir planda duvarın içinden geçer ki. Nasıl olur da

bunu resmedersen. Onur abi bunu bana gösterdi ve onu bu şekilde öğrendim. Bilmiyorum zaten buna pek ihtiyaç da kalmadı bence çünkü bu filmin kendi içindeki bütünlüğü ile bununla ilgili negatif yorum almadık ya da kimse bize böyle bir şey söylemedi. Çünkü herkes aslında konuyla, filmin içine dalmış durumda, büyüdü bir durumdaydı.

Onur Ünlü:

Zaten olağanüstü şeyler oluyor ama olmaması gereken bir yerde oluyor. Bir de kamera hareketleri ile bir sürü artistlik yapıp seyircinin kafasını karıştırmak istemedim. Temel sebebi budur. Sakin sakin baksınlar ve görsünler. Zaten siyah beyaz olduğu için bir Vedat Özdemir adlı olağanüstü bir görüntü yönetmenim olduğu için iki zaten resimler kuvvetli. Doğru açıları bulup kuvvetli resimleri yakaladık. Onlar zaten sakinken yeterince güçlü oluyorlar ve iyi sonuç veriyorlar.

Siyah beyaz olmasına rağmen diyelim ki şimdi siyah beyazda kontrast arttığı zaman beyaz sertleşiyor fakat orda beyazın sertleşmesini istemediği yumuşak kalmasını istediği yerlerde atıyorum sapsarı filtreler kullandık. Nerdeyse sarıydı çektiğimiz görüntüler. Bazı yerlerde sertleştirmek için bu sefer beyazı masmavi çektiğimiz sahneler oldu. Onları birazda renklendirilemesin diye yaptık. Color correction'da düzeltilemeyecek kadar sarı, mavi sahnelerimiz vardı elimizde.

Vedat Özdemir:

Onur'la bu filmle ilgili en çok konuştuğumuz şey şu; Acayip bir kasaba var, tuhaf Anadolu kasabası. Fakat buradaki insanlar doğaüstü yeteneklere sahipler. Fakat dertleri tasaları sıradan, gerçekten kasaba insanı davranışları. Uçan insan aşk acısı yaşıyor, eli ile cisimleri hareket ettiren kadın bildiğimiz Anadolu kadını. Sanırım Onur şöyle bir şey düşünüyordu; Bu olağanüstü özelliklere sahip olan ama çok sıradan insanları doğal göstermek, sadeleştirmeye çalışıyordu hikayeyi. Bunu böyle bilince mekanların da, kameranın da her şeyin aslında çok doğal, saf olmasına dikkat ettim açıkçası. Işıklandırmayı da öyle yapmaya çalıştım. Siyah beyaz olması da bunu destekledi aslında. Siyah beyaz biraz daha doğaldır, naiftir o da biraz destekledi bence bu durumu.

Onur Ünlü:

"*Kırık Kalpler Bankası*" adlı filmin senaryosu, en son çektiğim "*Put Şeylere*" adlı filmin senaryosu bunlar karışık senaryolar. Okunduğunda irtibat kurulması kolay olmayan senaryolar. Fakat "*Sen Aydınlatırsın Geceyi*" filminin senaryosunda tuhaf bir yumuşaklık var ve okurken de hem çok kolay anlaşılıyor, bütün o olağanüstülüğe rağmen bir şekilde içe işliyor. Dolayısıyla oyuncuların senaryo ve karakterlerle irtibat kurması çok daha kolay ve onlar açısından zevkli oldu ve kendilerinden bir sürü şey bulabilecekleri bir senaryo vardı.

Ayşenil Şamlıoğlu:

Devlet Tiyatrosunda iki kez hastalanan iki erkek oyuncunun yerine rol bana verildi ve ben oynadım ama elbette ki oynadıklarım bir tanesi "*Deli Dumrul*"da Azrail rolüydü. Diğeri de gerçeküstünün tiyatrodaki ilk belirişi olarak göreceğimiz metinlerden bir tanesiydi. Dolayısıyla dediğim gibi o dışavurumcu yapının içerisinde yorumuna gidebileceğim, cinsiyetsiz oynayabileceğim gerçeküstü bir roldü.

Yönetmen ve senarist size zaten yeterince gerçeküstü bir pozisyonu vermiş. Şimdi siz diyelim ki bir dev olarak görünecekseniz filmde, oynarken onun üzerine sizin ekstra bir şeyler koymanıza gerek yok öyle değil mi.

Kız Şevket bir mafya patronu tabili küçük bir kasabada ki mafyadan söz ediyoruz. Tehlikeli bir adam diyelim ona. Aslında hani Arnavutluk'ta en uç örneklerini gördüğümüz kadın doğmuş ama yaşamını hep bir erkek olarak yaşamış ve kadınlığa dair hiçbir şeyi üstünde barındırmayan erkekler vardır ya, kadın adamlar. Onlardan biri ve gerçekten çok tehlikeli, bildiğiniz katil.

Böyle bir öykünün içerisinde, böyle bir öykü akarken, diğerkarakterler gibi doğüstü bir şeyleri olmayan bir karakteri soktuğunuzda, inanarak ve sahici ve anın içerisinde gerçekten o anda durup, anın dışında hiçbir şeye yer vermeden orada varolmak oyuncu olarak benim boynumun borcu. Bütün yapmaya çalıştığım şey buydu.

Onur Ünlü:

Ben bir insanın eliyle ateş edebilmesini son derece makul buluyorum. Ben bunu saçma olsun, tuhaf olsun, değişik olsun diye yapmıyorum. Zaten öyle yaptığın zaman o belli olur ve eser bütünlüğünü yitirir. Bütünlük duygusunu yitirmemek bir eserin temel meselesidir. O bütünlük duygusu senin aklının bütünlük duygusudur. Bütünlük duygusu koptuğu zaman, şizofreni başladığı zaman artık eser, eser olma hüviyetini yitirir çünkü dışarı ile dış dünya ile bağlantı kuracak bir yeri kalmaz.

Bir dert anlatacağım, benim bir derdim var. Böyle bir adam var ve bu adam bizim gibi, bu bundan dolayı sıkışmış kalmış dünyada ama her birimizin böyle böyle dertleri var. Baş edemiyoruz dünyayla. Bunu nasıl anlatacağım. O zaman dünyayı bozmaya başlayabilirim. O zaman adam duvarın içinden geçebilir, öbürü eliyle nesnelere oynatır, biri devdir, biri yarı görünürdür.

5. RÖPORTAJ SORULARI

Onur Ünlü

1-) Bir sinemacı, senarist kimliğinizden önce sizi yazar, şair olarak tanıdık. Neden yazmaya başladınız?

2-) Şiirlerinizde ve daha sonra sinemanızda gerçeküstü anlatıyı nasıl ve neden kullandınız?

3-) Sen Aydınlatırsın Geceyi filminin gerçeküstü anlatı diline sahip olması, filmi tasarlarken tercihlerinizi nasıl etkiledi?

Vedat Özdemir

1-) Filmin gerçeküstü anlatı diline sahip olması, filmin atmosferini oluştururken kararlarınızı nasıl etkiledi?

2-) Sen Aydınlatırsın Geceyi filminde Onur Ünlü ile çalışma yönteminizin farklılıkları neler oldu?

Seçkin Özalp

1-) Filmin gerçeküstü anlatı diline sahip olması, filmin görsel efektlerini oluştururken kararlarınızı nasıl etkiledi?

2-) Sen Aydınlatırsın Geceyi filminde Onur Ünlü ile çalışma yönteminizin farklılıkları neler oldu?

Ayşenil Şamlıoğlu

1-) Filmin gerçeküstü anlatı diline sahip olması, bir oyuncu olarak karakterinize hazırlanırken çalışmanızı nasıl etkiledi?

2-) Sen Aydınlatırsın Geceyi filminde Onur Ünlü ile çalışma yönteminizin farklılıkları neler oldu?

6. BELGESEL FİLM

6.1. Yapım Öncesi Aşaması

Bir yapım takvimi oluşturuldu. Bu takvime göre öncelikle belgeselin formatı belirlendi. Formatın belirlenmesinden sonra röportaj yapılabilecek kişiler listelendi ve irtibata geçildi. Pek çok isim yoğun çalışma takvimi yüzünden üzümlere çalışmada yer alamayacağını belirtti. Çalışmada yer alabileceğini belirten Onur Ünlü, Vedat Özdemir, Seçkin Özalp ve Ayşenil Şamlıoğlu ile çekim yeri, günü ve saati belirlendi. Böylece çekim takvimi oluşmuş oldu.

Çekim takvimi oluştuktan sonra ekip ve ekipman listesi oluşturuldu. Görüntü Yönetmeni ile farklı mekanların özelliklerine uyum sağlayacak kamera ve ışık ekipmanı belirlendi. Ses kayıt miksaj sorumlusu ile röportaj kayıtları için kullanılacak malzeme belirlendi. Kurgucu ile kullanılacak kurgu programını belirledik. Prodüksiyon sorumlumuzla ulaşım, yemek, ekipmanların temini, seslendirme kalemleri için prodüksiyon planı hazırladık. Bu plan çerçevesinde bütçe oluşturuldu.

Oluşturulan bütçe çerçevesinde yapım aşamasına geçiş sağlamak için yapım takvimini takip ettik. Bu noktada Onur Ünlü'nün ofisinde bir greenbox stüdyo olması ve çekimlerin bir bölümü için bu stüdyoyu kullanmamıza izin verilmesi ön prodüksiyonda planlamadığımız bir durumdu. Bu durum bütçeye olumlu yönde yansdı.

Oluşturulan ekip listesi;

Yönetmen: Hakan Yılmaz

Görüntü Yönetmen: Ahmet Keskin

Ses Kayıt / Miksaj: Aydın Çırpan

Seslendirme: Halil Ergin

Kurgu: Ahmet Can Altay

Kamera: Hande Yılmaz, Osman Engin

Prodüksiyon: Emir Aytemür
Oluşturulan ekipman listesi;
Kamera: Canon 5d Mark II / Canon 7D / Gopro Hero 4
Tripod: Manfrotto 504 HD
Ses Kayıt: Zoom H4n
Yaka Mikrofonu: Sennheiser EW 100
Işık: Kırmızı kafa 800w

6.2. Yapım Aşaması

Yapım aşamasında tüm önceliğimiz röportaj yapılacak kişilerin kendilerini rahat hissettiği bir ortamda röportajları almaktı. Bu düşünce çerçevesinde Onur Ünlü ile kendi ofisinde röportajı gerçekleştirdik. Kendi ortamında oldukça rahat olduğunu hissettiğimiz Onur Ünlü, planladığımızdan uzun ve detaylı bir röportaj verdi.

Görüntü Yönetmeni Vedat Özdemir, yeni bir proje üzerine çalışmak için sık sık Onur Ünlü'nün ofisine gelmekteydi. Kariye boyunca hiç röportaj vermediğini belirten Vedat Özdemir'in röportajını kendini rahat hissettiği Onur Ünlü'nün ofisinde gerçekleştirdik. Röportaj öncesinde heyecanlı gözükken Vedat Özdemir'e sorularımı direk sormak yerine sohbet içinde aktarmaya çalıştım. Böylece cevap vermek zorunda olduğu bir soru yerine fikirlerini beyan ettiği bir sohbet ortamı içinde rahat ve samimi bir röportaj kaydettik.

VFX Supervisor sorumlusu Seçkin Özalp'la yapılan röportaj çekimini kendi ofisimde kaydettim. Onur Ünlü'nün ofisi ile kendi ofisim arasında bir tercih yapmam gerekiyordu. Kendi ofisimde Seçkin Özalp'ın kullandığı teknik cihazlar mevcuttu ve bu bizim için doğal bir dekor olacaktı.

Oyuncu Ayşenil Şamlıoğlu ile kendi evinde röportajı kaydettik. Röportajlarda kişilerin kendilerini güvende ve rahat hissetmesini öncelik belirlediğimiz için bu röportaj mekanı çekim uygun olacaktı. Nitekim Ayşenil hanım evinde oldukça samimi ve uzun bir röportaj verdi.

6.3. Yapım Sonrası Aşaması

Yapım sonrası kurgu aşamasına geçildi. Görüntü ve sesler eşlendikten sonra kaba kurgu için arşiv görüntü taraması yapıldı. Onur Ünlü'nün "Sen Aydınlatırsın Geceyi" isimli filminin orjinal kopyası belgeselde kullanılmak üzere Eflatun Film'den istendi. Tüm görüntüler bir araya getirildikten sonra kaba bir akış çıkarıldı ve kurgu bu akış üzerinde yapıldı.

Dış sesin okuyacağı metinler oluşturuldu ve dış ses çalışması için önce bir prova kayıt yapıldı. Prova kayıt sayesinde dış sesin okuyacağı metin ve üzerine gelen görüntünün uyumu kontrol edildi. Görüntü planlanandan daha uzun olduğu için dış ses gelecek bölümler yeniden kurgulandı. Sonrasında seslendirmeyi yapacak sanatçı ile provalar yapıldı ve uygun olduğunu düşündüğümüz noktada kayıta geçildi.

Son aşamada renk düzenlemesi ve miksaj yapıldı. mpeg4 formatında alınan son kopyalar dvd menüsü için hazır hale getirildi. Görüntüler dvd menüsüne yazıldı. Daha önce tasarımı yapılmış ve baskıları hazır edilmiş olan dvd kutularına yerleştirildi.

Set fotoğrafları;

7.DEĞERLENDİRME

Gerçeküstücü sanat akımı 20. yüzyılın başında ortaya çıktığı günden bugüne toplum-sanat ilişkisini derinden etkilemiştir. Bu etkileri yakından gözlemlemek benim için oldukça heyecan verici bir tecrübe oldu.

Öncelikle gerçeküstücülerin etkilendikleri Dadaizmi yakından tanımak ve Dadaizmin kural tanımaz anarşist yaklaşımını incelemek gerçeküstücülerin ortaya nasıl çıktığını anlamak için gerekli bir durumdu. Dadaizm, kuralsız ve kendini ifade etmek için nedensiz yere sürekli ortalığı dağıtan yaramaz çocuktur. Pek çok sanatçı Dadaizmin varoluşuna ters davrandığını, hiç istemediği bir şekilde bir sanat akımına dönüştüğünü ve sürekli sansasyonel olmasını doğru bulmadı. Bu duruma tepki olarak Andre Breton çevresinde toplanarak gerçeküstücü yaklaşımı benimsediler. Birbiri ile bu kadar iç içe geçmiş, sanat ve sinemayı derinden etkilemiş bu iki akımın tarihsel süreçlerini, etkileşimlerini incelemek belgesel çalışmamın en önemli ayaklarından birini oluşturuyordu. Bu noktada edindiğim Türkçe kaynaklar içinde kitaplar, tez çalışmaları ve makaleler ışında çalışmamı oluşturacak bilgiye ulaşmaya çalıştım.

Onur Ünlü, Vedat Özdemir, Seçkin Özalp ve Ayşenil Şamlıoğlu ile yaptığım röportajlar edindiğim tüm bilgileri zihnimde derleyip toparlamamı sağladı. Aktif sinema hayatı devam eden bu insanlardan güncel gerçeküstü yaklaşımları duymak, akımın neredeyse bir asır sonra hala insanların zihninde ilk günkü tazeliğinde olduğunu görmemi sağladı.

"Sen Aydınlatırsın Geceyi" filmi özelinde çok daha fazla kişi ile röportaj yapmak isterdim. Fakat sinema profesyonelleri çok yoğun çalıştıkları için filmde görevli bulunan pek çok kişi ile söyleşi yapamadık. Yaptığımız röportajlar ise planladığımızın ötesinde geniş ve içerik bakımından zengin oldu.

2000 sonrası Türk Sinemasının en özel filmlerinden biri olan ve gerçeküstü anlatının iyi örneklerinden biri olarak gösterilebilecek "Sen Aydınlatırsın Geceyi" filmi için hazırlamış olduğum belgesel çalışmamın, Türk Sinemasında gerçeküstü anlatım diline farklı bir bakış açısını belgelemiş olmasını diliyorum.

KAYNAKÇA

Artun Yeres, **bir LUÍS BUNUEL kitabı**, Es Yayınları, İstanbul, Temmuz 2016.

Can Hakman, **SİNEMADA GERÇEKÜSTÜCÜLÜK VE MAN RAY FİLMLERİ**, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Aralık 2008.

David Hopkins, **Dada ve Gerçeküstücülük**, (1. Baskı), Dost Kitapevi Yayınları, Ankara, Kasım 2006, s 38, 39.

Enis Batur, **Gerçeküstücülük**, (1.Baskı), Gergedan, İstanbul, Eylül 2016.

Gürez, I, **'Magical Realism' yani Büyülü Gerçeklik ve Dönüşüm, Yüzyıllık Yalnızlık ve Gölgesizler Üçlemesi**, <http://isilgurez.blogspot.com.tr/2012/07/magcal-realism-yani-buyulu-gerceklik-ve.html>, Temmuz 2017.

Özkan Eroğlu, **Dada**, (1.Baskı), Tekhne Yayınları, İstanbul, Nisan 2014.

Yüksel, R, **Delicatessen {1991; Şarküteri} – Jean-Pierre Jeunet & Marc Caro**, <http://www.sanatlog.com/sanat/delicatessen-1991-sarkuteri-jean-pierre-jeunet-marc-caro>, Haziran 2017.

ÖZGEÇMİŞ

28 Şubat 1982 tarihli, Sakarya İli Karasu ilçesi doğumluyum. Okul çağına yaklaştığımda İstanbul'a taşındık. İlk, orta ve liseyi İstanbul'da okuduktan sonra 2004 yılında yapılan mülakat ve sınavlar sonucu Maltepe Üniversitesi'nde Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema Bölümünde eğitim görmeye hak kazandım. Üniversite eğitimim süresince pek çok proje içinde görev aldım. "SARMAŞIK" adlı kısa metraj filmimin senaryosu Kültür ve Turizm Bakanlığının Tursak vakfı ile ortaklaşa 5. Kez düzenlediği "Geleceğin Sineması" adlı kısa film senaryo yarışmasında finale kalarak 2. oldu. Ertesi yıl aynı yarışmaya tekrar başvurduğum ve bu defa "MUM" adlı kısa metraj filmin senaryosu Kültür ve Turizm Bakanlığının Tursak vakfı ile ortaklaşa 6. Kez düzenlediği "Geleceğin Sineması" adlı kısa metraj film senaryo yarışmasında senaryo destek ödülü kazandı.

Maltepe Üniversitesinden 2009 yılında "En Başarılı Öğrenci" ödülünü kazanarak mezun oldum.

2009 yılında profesyonel iş hayatına atıldım. Bir çok tanıtım ve reklam filminin ardından "Akustikhane" isimli televizyon müzik programında 35 bölüm yönetmenlik görevini üstlendim. Program, 9. Radyo Boğaziçi Müzik Ödülleri'nde en iyi canlı performans programı ödülünün sahibi oldu. Daha sonra 8 Buçuk İletişim Hizmetleri isminde şirketi kurdum. Şirket bünyesinde hem Ajans Başkanlığı hem Yönetmenlik görevlerini üstlendim. TRT1 ekranlarında yayınlanan "Filmin En Güzel Sahnesi" isimli televizyon programında 30 bölüm yönetmenlik görevini üstlendim.

Halen 8 Buçuk İletişim Hizmetlerinde Ajans Başkanı ve Yönetmen olarak görev yapmaya devam ediyorum.

Özel ilgi alanlarım, sinema, müzik, tarih ve futboldur.

Yabancı dilim İngilizce olup, evli ve bir çocuk babasıyım.

Hakan Yılmaz